

โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักอริยสัจสี่มาใช้เป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล กรณีศึกษา : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการประยุกต์หลักอริยสัจสี่มาใช้เป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลตามทัศนะของผู้บริหารและเพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในการประยุกต์หลักอริยสัจสี่มาใช้เป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในกำกับ มีขอบเขตการวิจัยคือความคิดเห็นของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยในกำกับ ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีและผู้อำนวยการ จำนวน 22 คน โดยมีระยะเวลาประมาณ 5 เดือน มีวิธีการวิจัยคือ การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักอริยสัจสี่ ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ซึ่งเป็นหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานมหาวิทยาลัยในกำกับได้ โดยในขั้นแรกนั้น เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจทั้งผู้บริหารและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการของอริยสัจสี่และแนวทางของมรรค 8 การให้ความรู้ ความเข้าใจนี้ อาจทำได้โดยการจัดกิจกรรมเสริม ได้แก่ การเชิญพระสงฆ์ หรือผู้รู้มาบรรยายให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับบุคลากร รวมทั้งมีการเผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์ให้คนได้รับทราบ นอกจากนั้นยังอาจมีการให้คำแนะนำในแบบตัวต่อตัว

ขั้นต่อมา ควรมีการพบปะพูดคุยกันระหว่างผู้บังคับบัญชา/ผู้บริหาร กับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นการรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อให้แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการแก้ที่สาเหตุ โดยลักษณะการบริหารงานของผู้บังคับบัญชานั้น ควรเป็นลักษณะปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เกิดการยอมรับในนโยบายต่างๆ มากกว่าการใช้อำนาจ รวมทั้งการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการยอมรับและปฏิบัติตามในอนาคต

นอกจากนั้นควรมีการประยุกต์กับขั้นตอนการแก้ปัญหาในองค์กร โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมขององค์กรทั้งภายในและภายนอก ขั้นตอนการแก้ปัญหาและระบบคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร ความพร้อมขององค์กร และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยอาจนำมาทำเป็นขั้นตอน เป็นมาตรฐานการทำงาน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ ระบบการคัดเลือกบุคลากร ควรจะเน้นการพิจารณาคนที่มีความดี จริยธรรมมากขึ้นกว่าเดิม นอกจากการพิจารณาเพียงแค่ความรู้ความสามารถ เนื่องจากหากผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหล่านั้น ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ย่อมเป็นการยากที่จะพัฒนามหาวิทยาลัย

ให้เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่จะเป็นผู้มีความรู้ควบคู่กับคุณธรรมได้ รวมทั้งควรมีการปลูกฝังให้แนวความคิดนี้ให้เกิดขึ้นเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ เป็นค่านิยม คุณค่าที่คนในองค์กรยอมรับปฏิบัติตาม เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เป็นสิ่งที่พึงกระทำหรือเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ทำ

ส่วนข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติคือ ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติต้องมีการยอมรับหรือมีความคิดที่เปิดกว้างในการยอมรับแนวคิดทางด้านพุทธศาสนามาใช้เป็นหลักในการทำงาน เนื่องจากจากคนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ศาสนาเป็นเรื่องเฉพาะบุคคลและค่อนข้างยากในการนำมาประยุกต์ใช้ในองค์กร แต่ในความเป็นจริงแล้ว ถ้าหากหลักศาสนาและคุณธรรม จริยธรรมเหล่านั้นได้รับการยอมรับ และนำมาปฏิบัติแล้วจะทำให้การบริหารงานในองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรประเภทใดก็ตามจะเป็นไปด้วยความราบรื่น ลดความขัดแย้ง และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยปราศจากการได้มาซึ่งผลประโยชน์ของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ

Abstract

168714

The Study of the Possibility to Apply the Four Noble Truths in the Administration of the Autonomous University : King Mongkut's Institute of Technology aims to apply the Four Noble Truths which are the teaching of the Buddha to be the ethical principle^๙ for the administration of the autonomous university according to the administrative official's opinions. The other purpose is to study the practical application of this Buddhist lessons. The scope of this research is the opinions of 22 administrative officials who are responsible for the university's tasks. The research methodology is interview, content analysis and the synthesis. The information is from interview and other materials.

The fact finding is most administrative officials consider that the Four Noble Truths (Suffering, the Cause of Suffering, the Cessation of Suffering and the paths to the Cessation of the Suffering) can be applied to the administration of the autonomous university.

At first, the information about the Four Noble Truths should be provided to the administrative officials and others by establishing some activities i.e. to invite monks or guest lecturer to explain the detail. The brochure of this lesson should be distributed.

Next, there should be more meetings between the administrators and the employees to get the information of the problems existed. The purpose is to have the right solution that deals directly with the cause of the problem. The administrative style should be the consultative one, not the dominated style. The effective communication is also necessary to get the acceptance from the employees.

In addition, the Four Noble Truths should be applied with the solution process of the organization by considering the internal and external environment, the ethics system of the organization and other factors. This might be done by establishing the working standard based on the Four Noble Truths.

Further, the selection and recruitment process should pay more attention to the ethical behaviors, apart from the general competency. The reason is if the excellent people are not moral, it is hard to develop the university to be the high standard institution.

The idea of this ethics should be created as the organizational culture, which is the value that people in the organization accept and follow because they realize that it is the good thing to do.

168714

Other suggestion is the administrative officials should accept or open their minds to apply the Buddhist idea to be the working principles in the organization. Most people understand that religion is fir the individual and it is hard to be used in the real life. But if it has been accepted and practiced by people, it will make the administration becomes more effective and have less conflicts without the interests gained by any groups.